

Side, hvad jeg tror, vi gøre, indrette os klogt denne Gang, indrette os politisk klogt, betragte det hele som et stort Omvalg, hvor det gælder om at slaa de Herrer fra den anden Side, komme til at staa lige saa stærkt og godt under en saadan Situation, som hvis de godvilligt gik med til at give os en retfærdig Valgkredsordning — ja, maaske til syvende og sidst bedre. Jeg er, som Forholdene have formet sig her i Landet, som dansk Politik har udviklet sig i den sidste Tid, ikke utilbøjelig til at tro, at rent partimæssigt set, rent partiegoistisk set, ville Radikale og Socialdemokrater paa det gamle Grundlag under denne Situation, og hvis vi fra begge Sider indrette os saa klogt og fornuftigt som muligt, staa bedre og faa et stærkere Flertal her, end hvis de Herrer nu gik med til en Valgkredsrevision med Omvalg, hvorunder alle Partier stille op i alle Kredse, og hvad deraf følger. Jeg er tilbøjelig til at tro det. Nu kunne de Herrer gøre, hvad de ville. Men jeg vil alligevel til syvende og sidst opfordre dem til at gaa Retfærdighedens Veje. Der gaar nu en Gang bra' Folk; det er Guds Veje, og der burde Højre ogsaa gaa.

Hammerich: Jeg blev lige nu opfordret til at gaa Retfærdighedens Veje, som ere Guds Veje. Ja, det er netop det, jeg vil, og derfor har jeg under denne Sags Behandling søgt at holde mig paa den eneste Vej, ad hvilken vi kunne faa et Folketing, som er et retfærdigt og paalideligt Udtryk for de Meninger og Ønsker, der er ude i Befolkningen.

Jeg maa saa først vende mig til det ærede Medlems stærke Trusler, om man vil, overfor vor Gruppe, hvis vi ikke gaa med til den Valgkredsordning, der nu kan naas. Naar han særlig rettede den mod os københavnske Repræsentanter, der jo derved vilde skaffe vore Vælgere en større Valgindflydelse i Forhold til det øvrige Land, end de have i dette Øjeblik, saa kunde jeg ganske naturligt retorkvere det overfor det ærede Medlem eller rettere hans Parti og spørge dem, hvorfor de for 15 Aar siden, da vi mente at kunne og burde søge at skaffe denne større Indflydelse til vore københavnske Vælgere og efter min Mening bragte et Offer derfor, hvorfor da det ærede Medlem — nej, hans Parti, for han var ikke Medlem den Gang —, hvorfor hans Parti da angreb os saa stærkt, ikke blot fordi vi, som man sagde, vare med til et Grundlovsbrud, men fordi vi snød vore københavnske Vælgere. Jeg blev den Gang

paa Valgtribunen ganske særlig angrebet som Valgretssnyder overfor de københavnske Vælgere, idet jeg den Gang gik med til en Ordning, som bragte København en Fremgang lignende den, der nu er Tale om, bare noget større.

Det, der den Gang var Tale om, det, vi den Gang stod overfor, var, at københavnske Vælgere fra tidligere at have været stillede saadan, at der skulde 7 københavnske Vælgere til for at faa samme Indflydelse som 4 i det øvrige Land, naaede til et Forhold omtrent som det, der nu vilde naas ved denne Valgkredsordning. Det var et større Spring, end der nu er Tale om; thi saa stor Ulighed i Valgindflydelsen er der ikke nu. Imidlertid, jeg vil indrømme, vi staa overfor at naa noget lignende for Københavns Vælgere, som jeg den Gang gik med til, og i og for sig er det noget, jeg selvfølgelig gerne vilde være med til.

Men jeg mindes fra den Tid, hvorledes deri og for sig med nogen Grund var ret delte Meninger indenfor Højre med Hensyn til at gaa til dennemidlertidige Ordning, hvorledes den Gang mange erklærede: derved udsætte vi os kun for at udskyde den Ordning, vi anse for den eneste tilfredsstillende, nemlig en Ordning med Forholdstalsvalg til Folketinget. Jeg ved nu nok, at det ærede Medlem plejer at udtale overfor os, at Højres Kærlighed til og Krav paa Forholdstalsvalg er af ny Dato. Det er imidlertid ikke Tilfældet, thi jeg har aldrig i de 20 Aar, jeg har haft Sæde i Tinget — og det samme gælder Flertallet indenfor Højre — undladt at søge det fremmet. Vi have i hvert Tilfælde altid været paa det rene med, at det er den eneste Vej, ad hvilken vi kunne faa en retfærdig Ordning af Valgene til Folketinget.

Det, vi nu have lært i disse Aar, er for det første, at en midlertidig Ordning kan faa en uhyggelig lang Varighed, og det andet, vi have lært, er, at en ringe Forbedring af den nugældende Valgordning, som den, der var og nu ogsaa er Tale om, er Vejen, den sikre Vej til at udskyde det, som efter vor Mening er den eneste tilfredsstillende Løsning af dette Spørgsmaal. Dette er da tilstrækkelig Grund for os til ikke at kunne gaa med til denne Valgkredsordning, det, at vi ingenlunde tro paa Muligheden af, at det bliver en midlertidig Løsning, vi staa overfor. Der er ganske vist, hvad jeg ogsaa tror blev nævnt af det ærede Medlem, Bestemmelser i de foreliggende Love, som gaa ud paa, at den foreslaaede Ordning skal fastslaaes som midlertidig, idet den